FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT JEAN MISCHO

fremsat den 23. september 1999 *

1. I nærværende sag skal Domstolen tage stilling til fortolkningen af Rådets direktiv 79/7/EØF af 19. december 1978 om gradvis gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til social sikring [1] (herefter »direktivet«) i forbindelse med en bestemmelse i national ret, hvorefter en ydelse i form af brændselshjælp tildeles mænd og kvinder, men på forskelligt alderstrin.

Tvisten i hovedsagen

2. John Henry Taylor, der er pensioneret postfunktionær, har rejst søgsmål ved High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Det Forenede Kongerige), for at opnå tildeling af brændselshjælp med et beløb på 20,- GBP, der var blevet indført i Det Forenede Kongerige i 1998. Ydelsen udbetales kvinder ved det fyldte 60. år, mens mænd først ved det fyldte 65. år kan få tildelt ydelsen.

3. Taylor, som var 62 år ved sagsanlægget ved den nationale ret, klager over at være offer for en retsstridig forskelsbehandling på grundlag køn.

4. Der gælder den betingelse for, at Taylor har ret til brændselshjælpen, at han tillige oppebærer en statslig alderspension. I hele sit arbejdsliv har han betalt de nødvendige bidrag til socialsikringen med henblik herpå, men han vil først kunne opnå udbetaling af pensionen ved det fyldte 65. år, mens en kvinde i samme situation allerede ville få den udbetalt ved det fyldte 60. år. I afventning heraf oppebærer Taylor en pension fra postvæsenet, som ikke giver ret til brændselshjælp.

Den gældende nationale lovgivning

5. Social Fund Winter Fuel Payment Regulations 1998 (bekendtgørelse vedrørende

* Originalsprog: fransk.

1 — EFT 1979 L 6, s. 24.

tildeling af brændselshjælp, herefter »bekendtgørelsen«) blev udstedt i 1998 i medfør af Social Security Contributions and Benefits Act 1992 (lov om bidrag og ydelser inden for den sociale sikring herefter »1992-loven«).

6. Bekendtgørelsens regulation 2 bestemmer, at der af Social Fund (herefter »socialfonden«) kan udbetales brændselshjælp til følgende to persongrupper:

a) Personer, der er omfattet af regulation 2(2), og som modtager indtægtssupplement eller indkomstbaseret arbejdsløshedsydelse (begge ydelser er indtægtsbestemt), og som oppebærer en af en række ydelser, som alene betales personer, der har nået en vis alder eller som bor sammen med en person, der har denne alder eller er ældre (i samtlige tilfælde over 60 år).

b) Personer, der i medfør af regulation 2(5) falder ind under grupperne i regulation 2(6), dvs. mænd på 65 år eller derover og kvinder på 60 år eller derover, og som har ret til en af de ydelser, der er opregnet i regulation 6. Visse af disse er indtægtsbestemte, andre ikke, herunder den statslige alderspension eller krigsinvalidepensionen.

7. I medfør af bekendtgørelsens regulation 3(1) skal personer omfattet af den første kategori have udbetalt brændselshjælp med et beløb på 50 GBP årligt. Personer i den anden kategori har ret til en ydelse på 20 GBP eller på 10 GBP, såfremt de bor sammen med en anden person, der også har ret til en ydelse.

8. Det må præciseres, at i medfør af bekendtgørelsens regulation 1, sammenholdt med 1992-lovens section 44 og Schedule 4 til Pensions Act 1995 forstås der ved alderspension som omhandlet i bekendtgørelsens regulation 2(6) en statslig alderspension, der kommer til udbetaling til en ansøger, som opfylder de relevante bidragsbetingelser og har nået den fastsatte pensionsalder, som for mænd er det fyldte 65. år og for kvinder det fyldte 60. år.

De relevante direktivbestemmelser

9. Ifølge direktivets artikel 1 tilsigter det »gradvis gennemførelse for så vidt angår den i artikel 3 omhandlede sociale sikring og anden social beskyttelse af princippet

om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til social sikring«.

b) på bestemmelserne om social bistand, i det omfang disse er bestemt til at supplere eller træde i stedet for de i litra a) omhandlede ordninger.«

10. Ifølge direktivets artikel 3, stk. 1, finder det anvendelse

11. Ligebehandlingsprincippet defineres som følger i artikel 4:

»a) på lovbestemte ordninger, der sikrer mod følgende risici:

»Princippet om ligebehandling indebærer, at der ikke finder nogen forskelsbehandling sted på grundlag af køn, hverken direkte eller indirekte, under henvisning til særlig ægteskabelig eller familiemæssig stilling, især for så vidt angår

— sygdom

— invaliditet

— anvendelsesområdet for ordningerne samt betingelserne for adgang til disse.«

— alderdom

12. Ifølge artikel 7, stk. 1, litra a), er direktivet ikke til hinder for den mulighed, medlemsstaterne har til bl.a. fra dets anvendelsesområde at undtage »fastsættelse af pensionsalderen for ydelse af alders- og arbejdsophørspensioner og eventuelle følger heraf for andre ydelser«.

— arbejdsulykker og erhvervssygdomme

— arbejdsløshed

13. Imidlertid skal medlemsstaterne ifølge direktivets artikel 7, stk. 2, regelmæssigt

»foretage en undersøgelse af de områder, der er undtaget i henhold til stk. 1, med henblik på at efterprøve, om det under hensyn til den sociale udvikling på et område er berettiget at opretholde de pågældende undtagelser«.

14. High Court of Justice har besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen nedenstående præjudicielle spørgsmål:

»1) Omfatter artikel 3 i direktiv 79/7/EØF brændselshjælp ifølge regulation 2(5), 2(6) og 3(1)(b) i Social Fund Winter Fuel Payment Regulations 1998?

2) Såfremt der svares bekræftende på spørgsmål 1:

a) Finder artikel 7, stk. 1, litra a), i direktiv 79/7/EØF anvendelse under omstændighederne i denne sag?

b) Der spørges især, om appelindstævnte er afskåret fra at påberåbe sig artikel 7, stk. 1, litra a), i direktiv 79/7/EØF, når både Social Fund Winter Fuel Payment Regulations 1998 og Social Security Contributions and Benefits Act 1992 — der var hjemmel for disse Regulations — trådte i kraft efter den 23. december 1984, sidste frist for at gennemføre nævnte direktiv i national ret.«

Første spørgsmål

15. Med det første spørgsmål ønsker High Court of Justice afgjort, om direktivets artikel 3, stk. 1, skal fortolkes således, at tildeling af brændselshjælp af en type som den, der har hjemmel i regulation 2(5) og 2(6), er omfattet af dets anvendelsesområde. Spørgsmålet tager således alene sigte på de ydelser, der udbetales til den anden gruppe af personer, som der er tale om i punkt 6 ovenfor.

16. Jeg skal først påpege, at en ydelse, for at den kan være omfattet af direktivets anvendelsesområde, helt eller delvis skal indgå i en lovbestemt ordning, der sikrer beskyttelse mod en af de i direktivets artikel 3, stk. 1, opregnede risici eller

udgør en form for social bistand med det samme formål [2].

17. Domstolen har også præciseret, at selv om de nærmere regler vedrørende udbetalingen af en ydelse ikke er afgørende for, hvordan den kvalificeres i relation til direktivet, skal ydelsen ikke desto mindre direkte og faktisk være forbundet med beskyttelse mod en af de pågældende risici [3].

18. Den bekendtgørelse, som indfører brændselshjælpen, er indført i henhold til en bemyndigelseslov. Den første betingelse — at der skal være tale om en lovbestemt ordning — er således opfyldt. Ingen har i øvrigt bestridt dette under sagen.

19. Det er den anden betingelse — hvorefter ordningen direkte og faktisk skal være forbundet med beskyttelsen mod en af de risici, der opregnes i denne bestemmelse — som er sagens kerne. Er beskyttelsen mod risikoen ved alderdom det formål, der forfølges ved udbetalingen af ydelsen, eller er alder ét kriterium blandt andre for tildeling af en ydelse til personer i økonomisk trang, hvilket ikke er et tilfælde som omhandlet i direktivets artikel 3 [4]? Det er det spørgsmål, som Domstolen anmodes om at besvare.

20. Den sidstnævnte opfattelse forsvares af Det Forenede Kongeriges regering, støttet af den østrigske regering, som gør gældende, at direktivet ikke finder anvendelse, da undersøgelsen af ydelsen skal ske inden for den »lovgivningsmæssige ramme, ydelsen indgår i«. Konkret er der tale om socialfonden, der på sin side blev oprettet ved Social Security Act 1986. Socialfondens formål er angivet i den »hvidbog«, der førte til fondens oprettelse i 1986. Som fremlagt i dette dokument er formålet med socialfonden at finansiere ydelser til dækning af »særlige behov« for personer, der oppebærer indtægtsbestemte ydelser.

21. Disse regeringer fremhæver, at forholdet i Atkins-sagen [5], at alene personer, der var udsat for en i direktivets artikel 3 opregnet risiko (handicappede og ældre), kunne gøre krav på den nedsatte befordringstakst for de lokale transportmidler, og dog blev det fastslået, at ordningen ikke faldt ind under artikel 3's anvendelsesområde på grund af sit formål som en del af en lovbestemt ordning med det formål at hjælpe en række persongrupper, hvis medlemmer befinder sig i økonomisk og mate-

2 — Dom af 24.6.1986, sag 150/85, Drake, Sml. s. 1995, præmis 21, af 4.2.1992, sag C-243/90, Smithson, Sml. I, s. 467, præmis 12, af 16.7.1992, forenede sager C-63/91 og C-64/91, Jackson og Cresswell, Sml. I, s. 4737, præmis 15, og af 19.10.1995, sag C-137/94, Richardson, Sml. I, s. 3407, præmis 8.

3 — Jf. Smithson-dommen, præmis 14, samt Jackson og Cresswell-dommen, præmis 16.

4 — Jf. Jackson og Cresswell-dommen.

5 — Dom af 11.7.1996, sag C-228/94, Sml. I, s. 3633.

riel trang. Tilsvarende var forholdet i Smithson-sagen det, at alene personer, som kunne oppebære en form for pensionsforhøjelse, var de, der var udsat for en af de i artikel 3 opregnede risici. Men det bragte ikke forhøjelsen ind under anvendelsesområdet for artikel 3, fordi ydelsen skulle bedømmes således, at den indgik i et samlet lovgivningskompleks med det formål at hjælpe personer i økonomisk trang.

22. Ligesom i Atkins-sagen er formålet med socialfonden og bekendtgørelserne med hjemmel til, at der fra fonden udbetales ydelser, at hjælpe grupper af personer, som befinder sig i vanskelige økonomiske og materielle kår. Det forhold, at alderdomskriteriet er relevant for tildeling, og at et betydeligt antal af berettigede er udsat for en af de risici, der omhandles i artikel 3, fører ikke ordningen ind under artiklens anvendelsesområde.

23. Modsat har sagsøgeren og Kommissionen gjort gældende, at det fremgår af Richardson- og Atkins-sagerne, at spørgsmålet om, hvorvidt en ydelse er omfattet af anvendelsesområdet for direktivets artikel 3, ikke afhænger af udbetalingsmekanismen ifølge loven eller af de midler, den udbetales fra, men den direkte sammenhæng mellem ydelsen selv og realiseringen af en ved denne bestemmelse omhandlet risiko. Som generaladvokat Elmer fremhævede i punkt 13 i sit forslag til afgørelse i Richardson-sagen, må man analysere den konkrete præstation.

24. Sagsøgeren i hovedsagen finder, at netop Richardson-sagen må være inspiration for at afgøre den foreliggende tvist. I denne sag fastslog Domstolen, at fritagelse for receptgebyr for visse persongrupper (ældre, unge og visse sygdomsramte) var omfattet af direktivets anvendelsesområde; begrundelsen var, at denne ydelse altid var betinget af, at sygdomsrisikoen var realiseret.

25. Ræsonnementet er relevant, men jeg finder ikke, at det nødvendigvis kan overtages uændret her. Hvad der ubestridt udgør en risiko i én sag, behøver ikke at være det i en anden sag. I Richardson-sagen kunne den tildelte ydelse, nemlig fritagelse for receptgebyr, ifølge selve sin karakter kun gælde for personer, som havde sådanne udgifter og derfor på den ene eller den anden måde var berørt af sygdom. Sammenhængen mellem denne risiko ifølge direktivets artikel 3 frembød således en direkte og nødvendig karakter.

26. I sagen her kan man ikke med det samme nå frem til en konklusion på grund af selve karakteren af ydelsen, nemlig

udbetaling af en pengesum under visse omstændigheder.

27. Alder er ubestrideligt en afgørende betingelse for at opnå brændselshjælpen. Men den anden kumulative betingelse, hvorefter ansøgeren skal være berettiget til en af de ydelser, som opregnes i regulation 2(6), hvoraf visse kompenserer for de pågældendes utilstrækkelige økonomiske midler, men visse andre ikke, er også en afgørende betingelse.

28. En person, som har nået den krævede alder, men som ikke er berettiget til en af ydelserne ifølge bekendtgørelsens regulation 2(6), kan ikke få tildelt brændselshjælp.

29. Det må påpeges, at det afgørende element, på grundlag af hvilket man kan identificere de ydelser, som falder ind under anvendelsesområdet for direktivets artikel 3, er ydelsernes formål. Men man kan ikke altid blot ved at undersøge tildelingskriterierne med sikkerhed afgøre, hvad der er formålet med en bestemt ydelse, hvis der helt åbenbart ikke nødvendigvis er nogen sammenhæng mellem tildelingskriterierne og det formål, der søges opnået.

30. Det er åbenbart, at brændselshjælp skal hjælpe visse personer til at betale deres varmeregninger. Det er altså underforstået, at disse personer har eller er udsat for risiko for at komme i økonomiske vanskeligheder, der betyder, at de får svært ved at dække udgifterne.

31. Denne konstatering bekræftes af, at ydelsen betales af socialfonden, hvis formål er at hjælpe folk, der på meget forskellig måde befinder sig i økonomiske vanskeligheder, således som Det Forenede Kongeriges regering har bemærket.

32. Spørgsmålet er, om man alligevel må konkludere, at man, således som Det Forenede Kongeriges regering hævder, befinder sig i en situation af den samme type som den, der var tale om i Atkins-dommen, hvori Domstolen udtalte, at alderdom, som er blandt de i artikel 3, stk. 1, opregnede risici, kun er et af de kriterier, som kan anvendes ved fastlæggelsen af de persongrupper, der kan falde ind under en sådan ordning, og at modtageren kun *faktisk* [6] befinder sig i én af de situationer, der er nævnt i direktivets artikel 3, hvilket ikke er tilstrækkeligt til, at ydelsen falder ind under direktivets anvendelsesområde.

33. Jeg mener imidlertid ikke, at det er tilfældet her. Såfremt de britiske myndigheders formål havde været at hjælpe samt-

6 — Min fremhævelse.

lige personer uden midler til at betale deres varmeregninger, skulle de have udvidet »Winter Fuel Payments« til alle uanset alder. Men det har de netop ikke gjort, eftersom alene personer, der er fyldt 60 eller 65 år, har ret til den i sagen omhandlede ydelse.

34. Under retsmødet blev det tillige bekræftet, at størstedelen af de ydelser, som medfører ret til de omtvistede betalinger, ikke er undergivet indkomstbetingelser, mens aldersbetingelsen, nemlig pensionsalderen, i hvert fald er helt ufravigelig.

35. Det Forenede Kongeriges regering påberåber sig imidlertid ikke blot generelt forholdet mellem de pågældende betalinger og kampen mod økonomisk trang, der er socialfondens formål. Det er således regeringens opfattelse, at man ikke, selv om man foretog en sondring mellem bekendtgørelsen og det samlede lovkompleks, under ingen omstændigheder ville kunne ignorere forbindelsen mellem de forskellige stykker i bekendtgørelsen. Den ydelse, som der er tvist om i hovedsagen, og som kræves på grundlag af bekendtgørelsens regulation 2(5) og 2(6), svarer i sit formål til det, der fremgår af regulation 2(2).

36. Imidlertid er de personer, der tages sigte på i regulation 2(2) udelukkende berettiget til et indtægtstillæg eller et jobsøgningstillæg, der er indtægtsbestemt. Denne type personer indgår også iblandt de potentielle modtagere af ydelsen ifølge bekendtgørelsens regulation 2(5).

37. Rigtigt er det, at man a priori ikke uden videre vil antage, at de to stykker under samme regulation i bekendtgørelsen har forskelligt formål. Jeg finder imidlertid, at et sådant formalistisk kriterium ikke må føre os til at overse de forskelle, som består mellem ydelserne efter regulation 2(2) på den ene side og ydelserne ifølge regulation 2(5) og 2(6) på den anden side.

38. Selve affattelsen af de pågældende to stykker synes således at afsløre et forskelligt udgangspunkt, eftersom (2) kun indirekte henviser til alderskriteriet og udtrykkeligt omhandler indtægtssupplementet og jobsøgningsydelsen i modsætning til affattelsen af (5) og (6), i hvilket alderskriteriet indtager en central plads. Aldersbetingelserne er for øvrigt ikke de samme i de to tilfælde, i hvert fald ikke for mændenes vedkommende.

39. Hertil kommer da navnlig, at ydelsen ifølge regulation 2(2) kun kan tildeles personer, som tillige oppebærer ydelser direkte knyttet til økonomisk trang, nemlig

et indtægtstillæg eller et jobsøgningstillæg, hvorimod ydelserne ifølge regulation 2(5) og 2(6) som påvist i mange tilfælde kan udbetales, uden at modtageren godtgør at være i økonomisk trang.

40. Endelig er det beløb, som fastsættes efter regulation 2(2), højere end det beløb, der udbetales efter regulation 2(5) og 2(6).

41. Det Forenede Kongerige gør herudover gældende, at den ufravigelige karakter af alderskriteriet som betingelse for udbetaling af de omtvistede ydelser, ikke er tilstrækkelig til at få nævnte ydelse ind under direktivets anvendelsesområde. Herved påberåber regeringen sig Domstolens dom i Smithson-sagen.

42. Det må imidlertid påpeges, at kriteriet om en mindstealder i denne sag ikke var en betingelse for at opnå selve den omtvistede ydelse, nemlig en boligydelse, men udelukkende for at opnå en højere boligydelse. I sagen her står vi imidlertid ikke over for en ordning indeholdende en grundydelse, der kan udbetales til visse ansøgergrupper, og en højere ydelse forbeholdt ældre. Som påvist forudsætter udbetaling af den omtvistede ydelse under alle omstændigheder, at mindstealderen er nået.

43. Det fremgår desuden af sagen, som den foreligger for den forelæggende ret, at de nationale myndigheder såvel i en erklæring fra finansministeren til parlamentet, afgivet den 25. november 1997, som i en pressemeddelelse fra »Department of Social Security (DSS)«, udtrykkeligt har fremlagt formålet med de pågældende foranstaltninger med den forklaring, at man hermed ville hjælpe pensionisterne, der betragtes som en særgruppe, og ikke økonomisk mindrebemidlede personer i al almindelighed. (I finansministerens erklæring, som indeholder seks afsnit, optræder ordene »pensionister« eller »pensionistægtepar« tolv gange.)

44. Det må således konkluderes, at den omtvistede foranstaltning faktisk er »direkte og faktisk« knyttet til risikoen ved alderdom, som nævnes i direktivets artikel 3. Jeg foreslår følgelig Domstolen at besvare første spørgsmål således:

»Direktivets artikel 3 skal fortolkes således, at en ydelse i form af brændselshjælp som den, der udbetales efter bekendtgørelsens Regulation 2(5) og 2(6) og Regulation

3(1)(b) falder ind under dens anvendelsesområde.«

Andet spørgsmål

45. Den forelæggende rets spørgsmål er nærmere bestemt, om Det Forenede Kongeriges regering i denne sag kan påberåbe sig princippet om ligebehandling mellem mænd og kvinder med hensyn til social sikring, der fremgår af direktivets artikel 7, stk. 1, litra a), hvorefter direktivet ikke er til hinder for, at medlemsstaterne kan undtage følgende fra direktivets anvendelsesområde, nemlig »fastsættelse af pensionsalderen for ydelse af alders- og arbejdsophørspensioner og eventuelle følger heraf for andre ydelser«.

46. Taylor, Kommissionen samt Det Forenede Kongeriges regering og den østrigske regering finder samstemmende, at det fremgår af Domstolens praksis, at artikel 7 skal fortolkes strengt, og at de forskellige aldersbetingelser i bekendtgørelsen kun kan være berettiget som en undtagelse, såfremt den er objektivt nødvendig med henblik på at undgå, at den økonomiske ligevægt i den sociale sikringsordning forstyrres, eller med henblik på at sikre sammenhængen mellem ordningen vedrørende arbejdsophørspensioner og ordningen vedrørende andre ydelser [7].

47. De antager også enstemmigt, at eftersom der i sagen er tale om ydelser efter en ikke-bidragspligtig ordning, kan argumenterne om den økonomiske ligevægt ikke gælde her [8].

48. Derimod deler meningerne sig vedrørende muligheden for at begrunde forskelsbehandlingen med kravene til sammenhængen i den sociale sikringsordning.

49. Ifølge Taylor viser adskillige eksempler, at forskelsbehandlingen ikke er nødvendig. Det er Kommissionen enig i. Den omtvistede ydelse har ingen snæver strukturel forbindelse med alderspensionen, og intet argument med påstand om det modsatte godtgør en sådan nødvendighed.

50. Det Forenede Kongeriges regering gør for det første gældende, at forbindelsen mellem den ydelse, som udbetales med hjemmel i bekendtgørelsen, og pensionsalderen er objektiv i den forstand, at de

7 — Dom af 30.3.1993, sag C-328/91, Thomas m.fl., Sml. I, s. 1247, og af 11.8.1995, C-92/94, Graham m.fl., Sml. I, s. 2521.

8 — I modsætning til det, der havde været tilfældet i Equal Opportunities Commission-sagen (dom af 7.7.1992, sag C-9/91, Sml. I, s. 4297).

alderstrin, fra hvilke der kan søges om ydelsen, direkte følger af, at pensionsalderen i relation til statspensionerne er fastsat til 60 år for kvinder og 65 år for mænd.

51. Det er jeg ikke enig i. Det fremgår således af affattelsen af bekendtgørelsens regulation 2(5) og 2(6), at den statslige alderspension kun er en af de ydelser, som de berettigede ifølge »Winter Fuel Payments« skal oppebære. Det er derfor absolut muligt at få udbetalt brændselshjælp uden at oppebære en sådan pension. En person kan således oppebære en invalidepension lang tid før det fyldte 60. år, men vedkommende kan først blive berettiget ifølge »Winter Fuel Payments« efter det fyldte 65. år, såfremt der er tale om en mand, mens en kvinde bliver berettiget, så snart hun er fyldt 60 år.

52. Hertil kommer, at de nævnte stykker, i øvrigt i modsætning til regulation 2(2), udtrykkeligt fastsætter betingelsen om mindstealderen, hvilket ville være meningsløst, såfremt den allerede og nødvendigvis fulgte af, at samtlige ydelser opregnet i regulation 2(6) kun kan tildeles personer, som opfylder nævnte betingelse.

53. Det må derfor konkluderes, at forbindelsen mellem pensionsalderen og den omtvistede ydelse ikke er en objektiv, nødvendig og automatisk følge af den alder, ved hvilken der erhverves ret til ydelserne i regulation 2(6).

54. Men hvordan kan man så begrunde nødvendigheden af denne forskelsbehandling, der direkte fastsættes i selve bekendtgørelsen og ikke er en følge af betingelserne for udbetaling af de fleste af de ydelser, som giver ret til den dér fastsatte ydelse?

55. Det Forenede Kongeriges regering finder, at sammenhængen i socialsikringsordningen afgiver den ønskede begrundelse.

56. Den antager således, at såfremt den omtvistede ydelse falder ind under direktivet, skyldes det dens forbindelse med risikoen ved alderdom. Ifølge regeringen er det således inkonsekvent at vælge en anden alder end den, der gælder som betingelse for udbetaling af den statslige alderspension, der netop tager sigte på risikoen ved alderdom.

57. Det fremgår imidlertid af de ovenstående betragtninger, at der i modsætning til, hvad der gjaldt i Graham m.fl.-dommen[9], er der ingen strukturel forbindelse

9 — Jf. præmis 8.

mellem den pågældende ydelse og alderspensionen.

58. Alderspensionsordningen forstyrres med andre ord ikke ved, at en mand, med en anerkendt invaliditet eller ret til en bestemt pensionstype, såsom den, der udbetales af postvæsenet, allerede ved det fyldte 60. år kan få ret til brændselshjælp.

59. Følgelig er påberåbelsen af sammenhængen i ordningen ikke relevant. I fravær af en strukturel forbindelse mellem den af staten udbetalte alderspension og den i bekendtgørelsen hjemlede ydelse bliver argumentationen med sammenhæng efter min opfattelse ensbetydende med at hævde, at valget på det teoretiske, henholdsvis æstetiske plan, af de to forskellige pensionsaldre som betingelse for at udbetale ydelsen, har været den mest tilfredsstillende, selv om der ikke var nogen objektiv nødvendighed for at vælge denne differentiering i stedet for en fast grænse såsom grænsen på 60 år, der gælder ifølge bekendtgørelsens regulation 2(2), eller en anden.

60. Sammenhængsargumentet er så meget mindre overbevisende, som der er tale om, således som Taylor og Kommissionen med rette påpeger, at begrunde den konkrete anvendelse af en undtagelse fra hovedreglen om ligebehandling, en bestemmelse, der altså pr. definition skal fortolkes strengt.

61. Da den omtvistede bekendtgørelse altså ikke kan falde ind under direktivets artikel 7, stk. 1, litra a), skal jeg ikke besvare spørgsmålet, om denne bestemmelse også gælder for forskelsbehandling, der er kommet i stand efter direktivets ikrafttræden.

62. Følgelig skal jeg kun for fuldstændighedens skyld fremsætte nedenstående bemærkninger.

63. Kommissionen udelukker, at en medlemsstat efter udløbet af fristen for at gennemføre direktivet kan træffe nogen form for foranstaltning knyttet til de forskellige pensionsaldre, som stadig gælder i den pågældende medlemsstat.

64. Kommissionen henviser navnlig til ordlyden af artikel 7, stk. 2, der bestemmer: »Medlemsstaterne foretager regelmæssigt en undersøgelse af de områder, der er undtaget i henhold til stk. 1, med henblik på at efterprøve, om det under hensyn til den sociale udvikling på et område er berettiget at opretholde de pågældende undtagelser.«

65. Brugen af udtrykket »opretholde« betyder uden videre, at der ikke kan træffes nye foranstaltninger.

66. Det er imidlertid vigtigt at notere, at direktivets artikel 7, stk. 1, ud over fastsættelse af pensionsalderen, endvidere indeholder fire andre »udelukkede områder«. Hvert af disse skal undergives den regelmæssige undersøgelse.

67. Såfremt en medlemsstat inden for rammerne af denne undersøgelse når til den konklusion, at hvad angår den første af disse »udelukkede områder«, nemlig fastsættelse af pensionsalderen, er tiden endnu ikke inde for den til at ophæve differentieringen — hvilket den kan ifølge artikel 2 — kan den naturligvis også opretholde de »eventuelle følger heraf for andre ydelser«. Og hvis den efter gennemførelsen af direktivet finder anledning til at indføre en ny type ydelse, som af overbevisende sammenhængsgrunde (hvilket ikke er tilfældet her) skal knyttes til forskellige pensioneringsaldre, har staten efter min opfattelse også ret til at gøre det.

68. I modsat fald kunne der opstå en negativ påvirkning af friheden til at fastsætte pensionsalderen, som direktivets artikel 7, stk. 1, litra a), har til formål at overlade medlemsstaterne med alle de heraf følgende konsekvenser.

69. Artikel 7, stk. 1, litra a), kan således ikke få opfyldt sit formål (eller have »effektiv virkning«), medmindre den for fremtiden også tillader medlemsstaterne at træffe de foranstaltninger, som nødvendigvis må følge af en sådan fastsættelse.

70. Begrundelsen for artikel 7, stk. 1, litra a), fører altså efter min opfattelse nødvendigvis til ikke heri at se en »standstill«-klausul.

71. Henset til de ovenstående betragtninger foreslår jeg Domstolen at besvare den forelæggende rets andet spørgsmål således:

»a) Direktivets artikel 7, stk. 1, litra a), skal fortolkes således, at den ikke finder anvendelse på en ydelse som brændselshjælp af den type, som der tages sigte på af High Court.

b) Henset til besvarelsen under a) er det ufornødent at besvare spørgsmål 2), b).«

Forslag til afgørelse

72. Jeg foreslår derfor, at der gives følgende svar på spørgsmålene fra High Court of Justice:

»1) Artikel 3 i Rådets direktiv 79/7/EØF af 19. december 1978 om gradvis gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til social sikring skal fortolkes således, at en ydelse i form af brændselshjælp som den, der udbetales efter Social Fund Winter Payment Regulations 1998, regulation 2(5) og 2(6) og regulation 3(1)(b) falder ind under dens anvendelsesområde.

2) a) Direktivets artikel 7, stk. 1, litra a), skal fortolkes således, at den ikke finder anvendelse på en ydelse som brændselshjælp af den type, som der tages sigte på af High Court.

b) Henset til besvarelsen under a) er det ufornødent at besvare spørgsmål 2), b).«